

Regionala utvecklingsdelegationen

Bidrag för kulturpolitiskt motiverade uppdrag 2013-2014

I den regionala kulturplanen för 2012-2014 uttrycks viljan inom de antagna utvecklingsområdena, att en förnyelse och omvärldsbasead förändring av gällande bidragsregler skall genomföras, som ett sätt att uppnå en bättre kulturutveckling i länet.

Följande organisationer föreslås komma i beaktande av kulturuppdrag under den berörda perioden.

Samtliga förslag beskrivs i efterföljande text, avseende uppdragslängd, ekonomi och koppling till organisationen/institutionens pågående verksamhet och de kulturpolitiska aspekterna. Efter beslut om kulturuppdrag inleds samtal med berörda organisationer/institutioner för att ingå en uppdragsöverenskommelse.

- V-art Live
- Share Music
- Smålands Kulturfestival
- Polarcenter - Grenna museum
- Fristadsförfattare i Jönköpings län

V-art live - Den virtuella kulturarenan

Projektet med den virtuella kulturarenan är unikt på flera olika sätt men framför allt då den skapar förutsättningar för lokala kulturproducenter att leverera konstnärliga och kulturella aktiviteter utan att behöva tänka på komplicerade tekniska lösningar. Kulturproducenterna ska bara behöva fokusera på sin innehållsleverans och den publika upplevelsen.

För att skapa tillgänglighet till virtuella kulturtjänster så används mötesplatser/scener online. Dessa scener och mötesplatser kan nås via datorer, surfplattor och smarta telefoner. Visning av innehåll kan även ske via smart TV i hemmet eller projektorer för storbild t ex i ett café eller i en biosalong.

En viktig del i den virtuella kulturarenan är den höga tillgängligheten och kostnadseffektiviteten - den är till för alla. Den lokala kulturen kan upplevas av alla åldrar och oavsett geografiskt avstånd, om man är rörelseförhindrad eller av någon annan orsak har svårt att ta sig till en fysisk plats.

V-art live kommer att vara en katalysator, stöd och drivkraft vid framväxten av olika aktiviteter i programtablån, men det är viktigt att innehållsproducenterna kan driva sina aktiviteter underifrån med fria tankar och idéer i genomförandet. Användardriven kreativitet med bra stödstrukturer är en bra väg till kvalitativt innehåll och upplevelse.

Genom att bygga bort komplexiteten och ge användarsupport så blir det enkelt för kulturproducenterna att planera, öva och leverera sitt innehåll. Att skapa en mindre aktivitet kan gå på bara några dagar.

Projektet kommer att ha fokus på ungdomskultur och dess beteende som nu implementeras i samhället. Projektet vänder sig till ungdomar, invandrargrupper för kulturellt utbyte och konst och kulturintresserade i alla åldrar. En annan viktig målgrupp är rörelsehindrade. Primärt ligger fokus på intressenter i Jönköpings län som utgångspunkt för vidare spridning.

Utvecklingen av V-art live stödjer såväl delar av kulturplanens utvecklingsområden, men främst bärande delar av de kulturpolitiska aspekterna.

Jönköpings län har med denna verksamhet möjlighet att vara på framkant avseende den digitala tillgängligheten. Ett område som röner allt större uppmärksamhet och krav på; inte minst från den statliga nivån.

Uppdragsperiod 2 år - Bidragsbelopp 150 000 per år.

Share Music Sweden

Föreningen *Share Music Sweden* arbetar för att människor med eller utan funktionsnedsättningar från 16 år ska kunna skapa och utöva kultur tillsammans. De arbetar med dans, teater och musik. Verksamheten drivs med stöd från bland annat Västra Götalandsregionen och har utvecklat sin verksamhet med stöd från Arvsfonden och Kulturrådet. Share Music arbetar med kunskapsförmedling och sätter upp föreställningar som alltid är deras eget material och formas genom olika konstnärliga processer i deltagargruppen. Det centrala i arbetet är intresset och viljan hos deltagarna. Föreningen har kursverksamhet, föreläsningar och workshops. De har också fått uppmärksamhet internationellt för sitt sätt att arbeta.

En del av verksamheten är att stötta kommunala aktörer i att arbeta med integrerade grupper i kulturverksamheter och inte göra särskilda gruppverksamheter. Ett exempel på ett sådant arbete är projektet *TRIGGA*, ett samarbetsprojekt som Share Music bedrev i samarbete med bland annat

Landstinget Jönköpings län samt Gislaveds och Vetlanda kommuner. Projektet syftade till att öka tillgängligheten till kultur för unga vuxna med funktionsnedsättning i Jönköpings län. Metoden i projektet bestod av tre olika steg för att kompetensutveckla aktörer inom handikapporganisationer, kultursektorn, vård och omsorg samt studieförbund.

Organisationen har sitt säte i Jönköpings kommun/Gränna.

Share Music Sweden i Jönköpings län har med sitt internationella nätverk av professionella kulturutövare rika möjligheter att bli en kraft i länets kulturutveckling då det gäller att bidra med scenkonstföreställningar som är genreöverskridande. Förnyelse av konstnärliga uttryck med plats för konstutövare med olika förutsättningar såsom funktionsnedsättning. Och scenkonst där mötet mellan nya och ibland oväntade konstellationer skapar nya kommunikationsvägar med publiken.

Uppdragsperiod 2 år - Bidragsbelopp 200 000 per år.

Smålands kulturfestival

Upplaga ett av Smålands Kulturfestival ägde rum den 1-4 november 2012. En vision har förverkligats och mötet mellan storstadens artister och den småländska landsbygden gav det starka avtryck som man önskade. Helt nya samarbeten presenterades och kvaliteten i alla led bidrog till stor medial uppmärksamhet både i Sverige och i grannländerna inte minst i Tyskland.

Många fler förknippar nu hjärtat av Småland med kultur och genom årets program har Tranströmer och Strindberg, svensk jazz och stråktrios, potatis och småländska företag fått en tydligare plats i människors medvetande. Barn har lekt, knåpat och berikats utmed hela kulturrutten. Konstnärer och kreatörer har lyft miljöer. Man har visat att kultur har många sidor och erbjuder något för de många.

Smålands Kulturfestival strävar efter en bred kulturell grund där kvaliteten är den gemensamma nämnaren. Alla konstformer ska finnas representerade och man lägger fokus på möten och kombinationer för att vidga publikens intresseområden och skapa nya målgrupper. I de Kulturella och Kreativa Näringarna, främst inom möbel och design, samt gastronomi och hotellverksamhet är kvaliteten en självklarhet. Samma självklarhet vill man skall råda inom Smålands Kulturfestival och utgöra grunden för de möten som skapas.

Samarbetet med Smålands kulturorganisationer utgör en viktig bas. Fortsatt intresse och samarbete med dessa organisationer samt över den tillkommande dialog med nya kulturorganisationer inom Småland utgör en viktig utveckling inför kommande år.

Artistlistan för 2012 innehöll skådespelare, musiker, formgivare, designers och föredragshållare från Sveriges absoluta toppskikt. Etablerade men samtidigt lokalt förankrade konstnärer och hantverkare flyttade in i samarbetspartners miljöer för

att skapa extra dragkraft och mervärde.

Inför kommande år engageras professionella kulturarbetare för att arbeta med workshops för barn- och ungdomar, till exempel i samarbete med kommunernas kulturskolor och studieförbund, med mål att stärka och inspirera det lokala kulturarbetet bland barn och ungdom.

2013-2014 presenteras en stor ungdomssatsning som verkar för integration och konstnärlig utveckling på landsbygden.

Smålands kulturfestival förenar ett antal för länet viktiga utvecklingsfaktorer inom de kulturpolitiska aspekterna.

- Utvecklar det nära samarbetet med näringslivet och skapar fruktbara, långsiktiga och hållbara samarbeten för båda parter.
- Utvecklar regionala samarbetet i nya nätverk, samtidigt som Smålandsbegreppet betonas och det interregionala samarbetet stärks.
- Stärker Småland som kulturregion och turistmål, nationellt och internationellt.
- Levandegöra det småländska kulturarvet genom nyskapande evenemang och samarbeten.
- Inspirerar och kompetensutvecklar lokala kulturutövare.
- Bidrar till liv, konstnärlig förnyelse och innehåll i den småländska landsbygden.

Uppdragsperiod 2 år - Bidragsbelopp 200 000 per år.

Polarcenter - Grenna museum

Polarcenter är en del av Grenna Museum som ägnar sig åt svensk polarhistoria och forskning genom insamling, visualisering och förmedling av densamma. Detta sker genom utställningar och programverksamhet. Polarcenter är ett registrerat varumärke.

Polarcenter är skapat med utgångspunkt från föremålssamlingen efter S A Andréés polarexpedition 1897; en föremålssamling som är bärande för Grenna Museum som helhet.

Med utgångspunkt från denna samling, och idén om Polarcenter, byggdes det nya museet och Grenna Kulturgård.

Efter inflyttningen 2002 har Polarcenters föremålssamling vuxit avsevärt genom gåvor och depositioner. Vi har idag landets utan jämförelse förnämsta och största polarhistoriska föremålssamling med objekt från såväl Arktis som Antarktis.

Det är av vital betydelse att följa sin samtid och samtidigt blicka framåt. Sedan slutet av 1990-talet samarbetat man med Polarforskningssekretariatet med föreläsningar om aktuell forskning i Arktis och Antarktis. Genom den samarbetspartnern har man skapat ett nätverk med forskare och institutioner. Under de tre senaste åren har den pedagogiska verksamheten kompletterats avsevärt med föreläsningar, bland annat med Skolans polardagar. Studenter och skolor i omgivningen erbjuds utan kostnader att träffa och lyssna till unga forskares berättelser om vår värld idag; om klimat och miljö och livet som forskare.

Polarcenter 2.0 står för ambitionen att utveckla verksamheten ytterligare en nivå. Genom kontakt med nyligen etablerade Arcum – Arktiskt centrum vid Umeå universitet – en tvärvetenskaplig resurs för Arktisk forskning, har polarcenter blivit en nod i södra Sverige för förmedling av aktuell forskning och därmed vidgat nätverket. Initiativ har tagits för att etablera ett internationellt nätverk för polarhistoriska institutioner med arbetsnamnet Museums on Polar History (MoPH). Polarcenter (Grenna Museum) är redan idag genom museichefen svensk representant i International Polar Heritage Committee – en expertgrupp inom ICOMOS med polarvärldens kulturarv som objekt.

Med Polarcenter 2.0 som tanke och aktivt arbete inom Polarcenter - Grenna museum får Jönköpings län en institution utanför de etablerade akademiska institutionerna som positivt kan utvecklas inom kulturarvsbegreppet och den naturvetenskapliga forskningen. En verksamhet som därigenom också kan utvecklas till ett föredöme inom kultur/kulturarvspedagogiken. En verksamhet helt unik för länet. Detta genom:

- En större satsning på förmedling av aktuell forskning med kopplingar mellan globalt och lokalt perspektiv.
- Mer och förnyad exponering av polarhistorien.
- Internationella samarbeten med museer/institutioner.

Uppdragsperiod 2 år - Bidragsbelopp 150 000 per år.

Fristadsförfattare i Jönköpings län

Det fria ordet och yttrandefriheten är en självklarhet i vårt land. I många länder är den starkt begränsad och många riskerar liv och hälsa för sig själv och sina anhöriga genom att utöva sitt yrke.

Fristadsrörelsen startade med ett upprop av Salman Rushdie i början av 1990-talet. Barcelona och Stavanger blev två av de första städerna att ta emot fristadsförfattare i mitten av 1990-talet och fler städer följde snabbt efter.

Fristadsförfattarsystemet nod är ICORN (The International Cities of Refuge Network) som har sitt säte i Stavanger, Norge. Det är ett internationellt nätverk av fristäder för författare från länder med beskuren yttrandefrihet. ICORNs ledord är "Protect – Promote – Participate". En viktig samarbetspartner för ICORN är Internationella PEN som genom sin underavdelning Writers in Prison Committee (WiPC) ansvarar för research av den sökandes bakgrund och skyddsbehov. De ger också lägesrapporter angående författarens situation i olika länder.

Idag finns det ca 40 fristäder över hela världen, varav 6 i Sverige – Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Sigtuna och Växjö.

I den regionala kulturplan som Landstinget i Jönköpings län har upprättat för 2012 – 2014 står det att läsa:

Mottagandet av fristadsförfattare ska genomföras som en del i ett aktivt arbete med att ge kulturen en tydligare plats i det demokratiska och globala samhället. Dessutom ges förutsättningar för att syresätta länets kulturliv och kulturdebatt. Förutsättningar för de mindre kommunerna att ta emot fristadsförfattare ska uppmärksammas.

Fristadsprogrammet skiljer sig från andra konstnärliga program då det viktigaste kriteriet vid val av författare inte är de konstnärliga meriterna utan behovet av att komma i säkerhet och/eller att få sin röst hörd och sina texter publicerade. Genom att ge en förföljd författare av skönlitteratur, poesi, översättare, dramatiker, journalist, bloggare, tecknare eller annan professionell skribent möjlighet att utöva sitt yrke i en trygg miljö, som erbjuder såväl goda levnads- som arbetsvillkor värnar vi om yttrandefriheten, om det fria ordet och om det öppna samhället. Härigenom ges förutsättningar till arbetsro, översättningsmöjligheter, litterär gemenskap och dialog med svenska kollegor, läsare och publik. Länets kulturliv och kulturdebatt berikas.

I den pågående dialogen med länet om att samarbeta om mottagandet av en författare inom fristadsystemet, har Jönköpings kommun visat ett aktivt intresse som lett fram till en gemensam dialog och planering.

Uppdragsperiod 2 år - Bidragsbelopp 300 000 per år.

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsdelegationen föreslås besluta

att fastställa bidrag för kulturpolitiskt motiverade uppdrag 2013-2014 enligt föreliggande förslag.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Ola Lundmark
Regional utvecklingsdirektör